

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobců: a) D. B.**, **b) nezl. T. Z.**, zastoupeni Mgr. Radomírem Bašnárem, advokátem, se sídlem Joštova 4, 602 00 Brno, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, adresa pro doručování: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, poštovní přihrádka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2003, č. j. OAM - 655/VL - 11 - 04 - 2003, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2004, č. j. 55 Az 615/2003 - 28,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2004, č. j. 55 Az 615/2003 - 28, **se zrušuje** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2004, č. j. 55 Az 615/2003 - 28, byla odmítnuta žaloba žalobců (dále jen „stěžovatelé“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2003, č. j. OAM - 655/VL - 11 - 04 - 2003, kterým stěžovatelům nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), s tím, že se na ně nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona. Soud své usnesení odůvodnil tím, že stěžovatelé neodstranili vady žaloby ani přes výzvu soudu podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a tato vada bránila meritornímu přezkoumání žaloby.

Včas podanou kasační stížností brojí stěžovatelé proti tomuto usnesení Krajského soudu v Brně. Domnívají se, že žaloba obsahovala základní náležitosti vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. a vyjadřují přesvědčení, že se krajský soud měl jejich žalobou meritorně zabývat. Jelikož tak soud neučinil, porušil právo stěžovatelů domáhat se soudního přezkoumání rozhodnutí vydaného ve správním řízení zakotvené v § 65 s. ř. s. Navrhují proto, aby napadené usnesení soudu bylo zrušeno a vráceno k novému projednání.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že se k ní vzhledem k jejím obsahu nebude vyjadřovat.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadené usnesení vázán jejími důvody (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Námitky stěžovatelů lze podřadit pod důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle kterého lze namítat nezákonnost rozhodnutí soudu o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu zjistil, že stěžovatelé učinili dne 10. 4. 2003 podání, které označili jako žaloba proti rozhodnutí ministerstva vnitra ČR. Slovní citací ustanovení § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu vymezili rozsah, v jakém rozhodnutí napadají. Jako žalobní body označili a citovali pouze ustanovení správního řádu, které měl žalovaný porušit (§ 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46, § 47 odst. 3 správního řádu). Stěžovatelé dále zde uvedli, že splňují zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12, minimálně pro vztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Skutkové důvody porušení těchto ustanovení nejsou v žalobě konkrétně uvedeny, nýbrž je jen odkázáno na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál, který se k žádosti o udělení azylu vztahuje.

Jelikož dle názoru krajského soudu žaloba nesplňovala náležitosti uvedené v § 71odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s., vyzval soud stěžovatele usnesením z 20. 10. 2003, č. j. 55 Az 615/2003 - 17, aby tyto vady ve lhůtě 15 dnů ode doručení této výzvy odstranili. Výzva soudu byla stěžovatelům zaslána na adresu, kterou uvedli v žalobě; protože nebyli zastiženi, byla zásilka uložena dne 7. 11. 2003 na poště. Jelikož si stěžovatelé zásilku nevyzvedli, soud konstatoval, že zásilka byla doručena desátý den ode dne doručení, což bylo 17. 11. 2003, kdy byl však státní svátek. Posledním dnem lhůty proto byl nejblíže následující pracovní den, tj. úterý 18. 11. 2003. Stěžovatelé proto mohli odstranit nedostatky žaloby do 30. 9. 2003. Protože tak neučinili, soud žalobu usnesením odmítl s poukazem, že jde o takové vady podání, které brání meritornímu přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného v mezích vytčených žalobními body.

Podle § 71 odst. 1 s. ř. s. žaloba musí kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a návrh výroku rozsudku. Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení

o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen. Podle těchto ustanovení krajský soud též i postupoval. Stěžovatelé ani nepopírají, že jim byla výzva k odstranění vad podání řádně doručena. Sporné je pouze to, zda žaloba skutečně vykazovala takové vady, pro které nebylo možno v řízení pokračovat, jak uvedl krajský soud.

Žalobní body musí tedy podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat jak skutkové, tak i právní důvody, pro které žalobce považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné nebo za nicotné. Žalobním bodem však není uvedení ustanovení správního řádu, které měl žalovaný porušit, je-li z hlediska skutkových důvodů jen obecně odkázáno na spisový materiál.

Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy rozhodnutí správních orgánů, moc soudní tak zasahuje do činnosti moci výkonné. Jelikož se jedná o zasahování jedné státní moci do jiné, které je nezbytné z hlediska principu právního státu, je smysluplné, pokud zákonodárce stanovil, že se tak má stát jen na základě jasně a konkrétně vymezených důvodů. Není tedy přípustný paušální, nekonkretizovaný zásah moci soudní do činnosti moci výkonné, tzn. není přípustný povšechný přezkum správních rozhodnutí soudem. Funkcí právního institutu žalobních bodů je tak vůbec umožnění konkrétního přezkumu správních rozhodnutí soudem. Pojem žalobního bodu tak musí být interpretován z hlediska této jeho funkce. V souladu s touto funkcí je pak požadavek konkrétně formulovaného žalobního bodu, který jasně vymezí rozsah soudního přezkumu, a tím i míru zásahu moci soudní do moci výkonné. S tímto závěrem jsou v souladu i další ustanovení soudního řádu správního, zejména pak § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého soud napadené výroky rozhodnutí přezkoumá v mezích žalobních bodů. Připuštěním vágně a nekonkrétně formulovaných žalobních bodů by toto ustanovení ztratilo smysl, správní žaloba by se stala běžným (byť mimořádným) opravným prostředkem. Nelze proto obecně souhlasit s tvrzením stěžovatelů, že žaloba obsahovala žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., s jednou výjimkou, o níž bude pojednáno dále.

Stěžovatelé v žalobě totiž uvedli, že jim žalovaný nedal možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům a ke způsobu jeho zjištění, popř. navrhnout jeho doplnění. Tvrdí-li stěžovatelé tuto negativní skutečnost, neboli alespoň nějaký, byť ne zcela přesně formulovaný žalobní bod, nelze po nich požadovat, aby jej dále konkretizovali. Toto žalobní tvrzení Nejvyšší správní soud shledává jako dostatečně konkrétní z hlediska možnosti přezkoumat soudem postup správního orgánu. V tomto rozsahu je nutno považovat žalobu za řádně formulovanou ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Žaloba tedy v tomto rozsahu obsahovala potřebné náležitosti, které pro tento úkon předepisuje § 37 odst. 3 a § 71 odst. 1 s. ř. s. a obsahovala tedy i žalobní bod, který byl způsobilý přezkumu soudem. Krajský soud v Brně proto pochybil, jestliže žalobu z hlediska tohoto žalobního bodu věcně nepřezkoumal.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy z výše uvedených důvodů nezbylo, než napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušit (§ 110 odst. 1 s. ř. s.) a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 22. září 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu